

חיים טהרלב

נוה-הסלעים

נֶצֶב לוֹ יוֹסֵף הַרוּעָה וּמִשְׁקִיף עַל נוֹה־הַסְּלָעִים,
עַל בְּתוֹ וּצְרִיפֵי הַנְּמִים בְּחִיקָם שֶׁל טְרָשִׁים, וַיְהַרְהַר:
"מָה רַבָּה הַדְּמָמָה פֹּה בַּלַּיִל! מָה גְדוֹלָה הַשְּׁלוֹה הַשׁוֹרָה
עַל גַּגּוֹת הַנְּוָה הַרוּדִים, — אֵךְ כִּמָּה יִתְגַּעֵשׂ עֵת יַעוֹר!
בַּלַּיִלָּה — אִידִילִיָּה מִמֶּשׁ, כְּבִסְפוּרֵי אַגְדוֹת וּבְשִׁירִים,
הַצְּרִיפִים — כְּסִכּוֹת־שֶׁל־שְׁלוֹם, מִשְׁכָּנוֹת בְּנֵי־אָדָם שְׂאֲנָנִים;
אוּלַּם, אֵךְ הַשְּׁחַר יַעוֹר עַל צוּקָיו שֶׁל נוֹה־הַסְּלָעִים —
וְהַפֶּךְ אֵז לְנַחִיל־דְּבוּרִים וְהֵמָּה כְּנֹהַר הַגּוֹאֵה.
תַּחַל בּוֹ הַלְמוֹת־עֲמִלִּים עַל אֲדַמַּת־טְרָשָׁיו הַנִּקְשָׁה,
יַחַל בּוֹ מִסְעֵה־חַיִּים בְּשִׁבְלִים סְלֵעִים נִפְתָּלִים;
תַּחֲדָשׁ מְלַחֲמָתוֹ הַשְּׁקוּדָה שֶׁל אָדָם בְּאֲדַמָּתוֹ סְרַבְנִית וְעַקְשָׁה,
וּמְלַחֲמַת אָדָם בְּנַפְשׁוֹ, שְׂבִיעַת לְבָטִים וּמְרוּרִים.
מִה־כְּבִדִים, סוֹעְרִים חַיִּים בְּזֶה קוֹן־הַסְּלָעִים הַרְדּוּם.
כִּמָּה הָעֲפָלוֹת יַעֲפִיל וְכִמָּה נִפְלוֹת כָּאֵן יִפֹּל
הָאָדָם, מְקִימַת שְׁחָרִית עַד יִצְלַל מִיָּגַע אֶל־חִיק שְׁנַת;
הוּא, כִּמָּה תְּקִילוֹת יִתְקַל יַחֲבֹט בְּאַבְנֵי־חֲתָחֲתִים —
עַל מַעַט פְּעֵלוֹ שִׁיפְעַל" — — —

הוא גֹּלֵשׁ בְּמִדְרוֹן לְאֵטוֹ וַיֵּט אֶל חֲדָרוֹ הַקָּטָן.
הַיָּרֵחַ שׁוֹפֵעַ מְרוֹם בְּיַד רְחֻבָּה אֶת אוֹרוֹ;
תַּלְחַשׁ הַחֲטָה בְּבִקְעָה לַחוֹשִׁים רוֹוִי מִסְתוֹרִין.
דוֹמֵם בְּלוּרִיּוֹת אֵילֵנִי־אֶקְלִיפְטוֹס תְּרַטְטֵנָה בְּחָרֵשׁ
עַל נַחַל פְּתִלְתוֹל, הַצְּנוּף אֲדִי־טַל וְצוֹפֵן בְּקָרְבוֹ
מְכַמְנֵי חֲלוּמוֹת וְרָזִים שֶׁל לַי־הָאָבִיב הַבָּשׂוּם.
יִזְרֵם חָרֵשׁ הַנַּחַל הַצָּר, מִימּוֹ בְּדַמָּמָה יִפְכוּ.
אִי־מִשָּׁם יִצּוּחַ יִנְשׁוּף וַיִּלְלוּ תַנִּים בְּנִקְיָקִים.
תְּלוּיָה הַדְּמָמָה בְּחָלָל כְּמִין מְנַגֵּינָה לַא־נִתְפָּסֶת.
כְּצִלְלִים שֶׁל שִׁירָה חֲרִישִׁית מְלַב־הִיקוּם הִיא בּוֹקְעֶת.
בּוֹא נִצָּאָה, אַחֵי וְרַעִי, נַעֲבֵרָה בְּנוֹה־הַסְּלָעִים

בְּעֵקְבֵי אֲנָשָׁיו, בְּשִׁבְלֵים מְשֻׁבְּשֵׁי אֲבָנִים וְשׁוֹחוֹת,
 לְהִקְשִׁיב לְסַעְרָם בְּיָמִים וּלְרַחֲשֵׁנָפֶשׁם בְּלֵילוֹת;
 לְרֹאוֹתָם בְּיוֹמָם הָאֶפֶר, לְחִזּוֹת חֲדוֹתָם וְעֶצְבָּם. — — —

— — — יָרְדָה תִּרְדָּמָה עֲמָקָה עַל נוֹהֵה־הַסְּלָעִים וְיוֹשְׁבָיו.
 — רַק אֵי־פָה וְאֵי־שָׁם יִסְתַּנֵּן אֹר קְלוֹשׁ מִבְּעַד לְחִלּוֹן —
 שָׁם אֵי־מִי מֵאַחַר עַל סִפְרוֹ בְּאֲשֻׁמְרַת הַלֵּיל.
 הוּא צָלַל בְּקִרְיָאָה וְשָׁכַח: עוֹד מְעַט יִצְלַצֵּל פְּעֻמוֹן
 וְיַעִיר הַנּוֹה לְעֵמֶל... דּוּמְיָה. וְרַק קוֹל־פְּעִיָּה —
 בְּכִי עוֹלָל שְׁנַעוֹר בְּעֵרְשׁוֹ — יֵשׁ יִבְקַע מְעַמְקוֹ אֶפְלוּלֵי
 שֶׁל מְעוֹן הַיְלָדִים הָרוֹדִם. קוֹל־בְּכִי שֶׁל תִּינוֹק בְּלֵילוֹת —
 כְּצִיּוֹץ הַסְּנוּנִיַת בְּאֲבִיב, מִבְּשֻׁרַת חַיִּים חֲדָשִׁים...
 יִקְרָאוּ הַשְּׁכֻוִּים בְּלוּלִים, תִּרְנַגּוּלוֹת תִּקְרַקְרְנָה בְּקוֹל,
 כִּי אֲשֻׁמְרַת שְׁלִישִׁית מְסַתְּלֶקֶת וְשֹׁחַר קְרוֹב לְעֵלוֹת.
 יַעֲבֹר הַשׁוֹמֵר בְּחִפְזָה, יִתְדַפֵּק עַל דְּלֹתוֹת חֲדָרִים
 וְיַעִיר רִפְתָּנִים מְשֻׁכְּיָמִים: "קוֹם, חֵבֵר, הַתְּנַעֲרָה וְקוֹם,
 הַשְּׁעָה כְּבֹר שְׁלֹשׁ בְּדִיוֹק!" — כְּמוֹ הַד לְדַפִּיקַת הַשׁוֹמֵר
 מִתְּמַלֵּט מִן הַחֲדָר וּבֹא קוֹל־אָדָם מְנַמְנֵם וְעִיף:
 "הִנֵּה אָנִי קָם וְהוֹלֵךְ!" וּמִיָּד תִּשְׁמַע מִבְּפָנִים
 חֲרִיקָה שֶׁל מִטַּת־הַבְּרָזֵל וְרִשְׁרוּשׁ הַמְּזֹרֵן הַחֲמִים,
 וּפְהוּק מִמְשֻׁךְ עִמָּהֶם, סִפּוּג גְּעָגוּעִים לְמִשְׁכָּב...
 מַה תִּקְשֶׁה לְאָדָם הַפְּרִידָה מִיִּצְוֵעוֹ הַחֲמִים וְהַטּוֹב!
 אֵךְ פִּתְאֹם יִנְעַר מֵעֲלָיו הַשְּׁמִיכָה וְכַבְּלִי־הַתְּנוּמָה,
 וּמִתַּחַת פְּאֵת־מִטָּתוֹ הוּא יוֹצִיא נְעָלָיו הַכְּבִדּוֹת,
 שְׁסִפּוּג וְדְבוּק בְּעוֹרֹן רִיחָם שֶׁל גְּלִיל־הַבְּקָר.
 וּבְצֵאת הַרְפָּתָן מִפְּתָחוֹ — כְּבֹר חֶלֶף הַשׁוֹמֵר וְעֵבֵר;
 רַק בְּרַחֵק קוֹלוֹ יִשְׁמַע עַל פְּתָחוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַרוֹעֵה:
 "הִזְדַּרְז, יְה־חֲבִיבִי, וְקוֹם כִּי הַשֹּׁחַר יִבְקַע בְּהָרִים
 וְהִגִּיעָה עַת־צֵאת עֲדָרִים!"

צְרִיף־הַעֵץ הָאֶרֶץ וְהַצֵּר,
 שְׁגָגוּ מְצַפֶּה רְעָפִים — בֵּית־הָאֶכֶל לְקַהֵל חֲבָרָיו
 שֶׁל נוֹהֵה־הַסְּלָעִים — כְּבֹר רִבְתָּה הַהֵמְלָה בְּפָנִימוֹ.

כאן עובדים משכמים נקבצו, פועלי מחצבות וכבישים,
האורזים את ילקוט-צידתם ושותים כוס חמין על לב ריק.
נתאספו גם עובדות המטבח, ועולה ופושט בחלל
רעש-געשו של ה"פרימוס" ועל הכירה כבר שפות
סיר גדול של חלב מהביל. נקישת קערות תשמע,
חבטת מכסאות על סירים ובליל שאלות-ותשובות
על תפריט ועל דא ועל הא. תתרוצץ טבחית בהולה,
שקורי התנומה הקרועים עודם צעופים על עיניה,
ובקשרה סנרה תפקד – "בחורות, אילאן נעלם
כל הגזר בשביל מבריאים?" – וקולה הצויח ורם,
כשריקת הצרצר החדה בחיקם של שדות יצלצל:
– "תכנס מישהי למחסן!" – ותגש להדיח הסיר – – –

הולך ובהיר המזרח, השחר נפרש על הרים.
ינתד זהרו ויצוף הפסגות הצחיחות וסלועות
ויטיף נטפי-פז בצמרות אילנות הטובלים בטללים.
האדים שפולו התלול של הגיא הבתור בין הרים,
באור הצפירה הנרד; מבהיק חלמישו, החלוד
מגשמים זועפים ורוחות, באדמות הלבנה השרופה.
העטרו צור וצוק זהרים, ובנופי אלונים עבתים
תאושנה רוחות קלילות; עשבים ודשאים במורד,
ברבוא עיני-טל נוצצות מצפים לנשיקת החמה.
כבר נמלא חללו של עולם שירת צפרים עליזה,
המציפה היקום רננה; ונדמה, נועדו פה כלן
לקדם לידתה של שחרית בזמר ורנן וגיל.
סנונית מנמיכה מעופה על פני התלתן הירק,
נושא עפרוני את קולו מבינות עפא-אילנות,
תסלסל החוחית שירתה ופצח הצרצר צרצורו.
יצאו הדבורים למלאכתן ופשטו על פרחי-השדה
ועצי-ההדר בפרדס, לינק את מיצם-עסיסם.
העדר יוצא לאפר, וצלצול זוגותיו יתמזג
בגעי טללים וגדיים המבקשים את פטמות אמותם;
בבלורית של יוסף הרועה צפרירי השדות ישתעשעו...

הוֹרֵד מְבַהֵיר וְהוֹלֵךְ.
מִבְעַד חֲלוֹנוֹת יִתְגַּנְּבוּ אֶל תּוֹךְ חֲדָרִים יְשָׁנִים
קָרוֹן שֶׁל נִגְהֵה־שֶׁחַר וְצִלִּיל מִקְהֶלֶת־רַנְּנִים;
יִתְדַפֵּק זֶה הַצִּלִּיל עַל הָאֶזֶן וְהַקָּרוֹן תִּדְקַר הָעֶפְעָף:
"קוֹם וְצֵא, בְּנ־אָדָם, לְכַרְמִים וְשָׂדוֹת מוֹרִיקִים,
כִּי עֲזָבוּ הַדְּבוּרִים כְּוֹרֶתֶן וּפְתַח עֶפְרוֹנֵי בְּשִׁירוֹ.
קוֹם נָא, קוֹם, בְּנ־אָדָם, הַתְּנַעֵר, כִּי נוֹלַד יוֹס־אָבִיב בְּשׁוֹם־רִיחֹת
וְגִלְגַּל הַחֲמָה הַזּוֹרַח מִתִּיךְ זָהְבוּ עַל הַיְקוֹם!"

הַשׁוֹמֵר כְּבֵר כֶּלָּה מְלֹאכְתּוֹ, עֵת הָרְאוּ מְחוּגֵי הַשְּׁעוֹן
הַשְּׁעָה הַחֲמִשׁ. וַיִּגֵּשׁ לְאִטּוֹ לַפְּעֵמוֹן הַגְּדוֹל,
(עֲשׂוּי הַ"פְּעֵמוֹן" מִגִּלְגַּל מַחְלָד שֶׁל קְרוֹן־הַרְכָּבָת) –
זֶה הַ"גּוֹנֵג" שֶׁל נוֹה־הַסְּלָעִים, כְּלִי קְדָמוֹן בְּעוֹלָם־שֶׁל־קְדָמָה...
וַיִּטּוֹל אֶת מְטִיל־הַבְּרָזֶל וַיַּחַל לְהֵלֵם בְּחִזָּקָה
עַל שׁוֹלֵי הַפְּלָדָה שֶׁל הַ"גּוֹנֵג" וַיִּפְשֵׁט הַדְּנָדוֹן הָאֲדִיר
וּפְרָץ אֶל חֲדָרֵי־הַצְּרִיפִים בְּמִשׁוֹבָה עֲלִיזָה וְצוֹהֲלָת,
הַרְעִיד דְּמַמַּת שַׁחֲרִית וְנִבְלַע בְּנִקְרוֹת הַצּוֹרִים:
"דִּין־דוֹן, דִּין־דוֹן, דִּין־דוֹן!
קוֹם, חֵבֵר, הוּי, קוֹם!
נִעוֹר מִשְׁנַתּוֹ הַיְקוֹם
וְלֵהִב־מַחְרָשֶׁת מִשְׁחֵז
יִתְנוּצֵץ כְּבֵר בְּקָרוֹן־שֶׁל־פִּז!" – – –